

ھىپىياك گارتى 3 ماڭغزى جابار

2022 - جىلى 11. ايدىڭ 10 - كۇنى بەيسەنبى

علم - ئەخىكا ارقلى مەملەكەتتى گۈلدەندىرۈ سترانەگياسن انقارۋ ۇشىن قۋات جىناپ، كۇش ۇستەيىز

— رايونىمىزداعى قالىڭ زىياللار مەن جاس وقۇشلار پارتىيا 20 - قۇرىلتايىنىڭ رۇحىن مۇقيات ۇيرەندى، ۇغىندى

پالى دامۇىن جەدەل ىلگەرلەتۋدىڭ جاڭا جورد-ھىندا تاغى دا تىڭ ۇلەس قوسامىز .

علمي زەرتتەۋدەگى قىىن ماسەللەردى شەشۋشى بولۇعا قۇلىشنامىز

جاڭا ءداۋىردىڭ جاڭا جورىعىنداعى پارتيا-نىڭ تاريحي بورىشىن تياناق ەتكەن پارتيا 20 - قۇرىلتايى بايانداماسى جاڭالىق اشۇدىڭ ەلىمىز-دىڭ وسزاماندىرىۋ قۇرىلىسنىڭ جالىي جاء-دابينداعى وزەكتى ورنىن كورنەكتىلەندىرىپ، قالىڭ علمي زەرتتەۋ قىزمەتكەرلەرىن بارىنشا جىگەرلەندىردى، ولار شەشۋشى، وزەكتى تەخنىكالاردان قامال اۋدى كۇشەيتىپ، علمي زەرتتەۋدەگى قىىن ماسەللەردى شەشۋشى بولۇعا ۇمتلاتىندىقتارىن ىبلدىردى .

پوست دوكتورلىق شارتىن ەندى عانا ورنىداعان ليۇ بين دارىندى ەنگىزۋ بويىنشا شىنچياڭ اۋىل شارۋاشلىعى علم اكادەمىياسىنىڭ قۇمىل قاۋىىنىن زەرتتەۋ ورتالىعىا كىردى. ول

پارتيا 20 - قۇرىلتايى بايانداماسىندا العا قويد-هان ”مەملەكەتتىڭ سىتراتەگىيالىق قاجەتتىن باعدار ەتىپ، اۋەلگى جاسامىازدىق سىيانتى، جەتەكشە-لىك سىيانتى علم - تەخنىكادان كۇش - قۋانتى شوغرلاندىرا وترىپ قامال اۋ، شەشۋشى، وزەك-تى تەخنىكالاردان قامال اۋ شايقاسىندا باتىل جە-گىسىكە جەتۋ“ دەگەن مازمۇنان تەرەڭ اسەر الدى. ”شەشۋشى، وزەكتى تەخنىكالاردى اكەلە سالۇعا كەلەيەيدى، ساتىپ اۋعا كەلەيەيدى، سۇراپ اۋعا كەلەيىدى“. ليۇ بين: جۇمىس توبىن باستاپ مولەڭۋالايق تۇقىم جەتىلدىرۋ جانە گەن-وڭدەۋ تەخنىكاسى ارقىلى شىنچياڭ قۇمىل قاۋىنى-نىڭ تۇقىمىن ەدال جەتىلدىرۋدى جۇزەگە اسى-رىپ، شىنچياڭ قۇمىل قاۋىىنىن جاقسى ەگىپ، ەدامدى ەتىپ قانا قالماستان، تاغى سىرتقا شىعا-رىپ، اناعۇرلىم كوپ ادامعا قۇمىل قاۋىىنىنىڭ ەتات-تى ەامىن تاقىزامىن، - دەدى .

پارتيا 20 - قۇرىلتايى بايانداماسىندا جا-سامىياز مادەنىەتتى جەتىلدىرىپ، عالمىدار رۇحىن اسقاقتانىپ، تاماشا ۇيرەنۋ سىتىلىن ساقناپ، جا-ڭالىق اشۋ رايىن قالىپتاستىرۋ كەرەكتىگى اتاپ كورسەتىلدى. شىنچياڭ اۋىل شارۋاشلىق داشۋەسى علم - تەخنىكا باسقارماسىنىڭ باستىعى يان ان بىلاي دەدى: مەكتەپ بىرەگەي جاسامىياز دارىن-دى باۋلۇدى وزەك ەتۋگە تاباندى بولپ، -تۋ-يىنىدى تاجىرىيەحانا، يىنجەنەريالىق تەخنىكا زەرتتەۋ ورتالىعى سىياقتى جاڭالىق اشۋ تۇعىرلا-رىنىڭ دارىندى باۋلۇعا ماڭغزىدى تىرەكتىك رولىن ساۋلەلەندىردى؛ نەگىزدىك زەرتتەۋگە، قولدانلىمالى نەگىزدىك زەرتتەۋگە جانە قولدا-لىمالى زەرتتەۋگە دەن قويۋ بارىسىندا دارىن-دى باۋلۇ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، وقۇشلاردى باتىلدىقپەن نىزدەسىن جاساپ، قاجىرلىلىقپەن اماليياتقا ارالاسىپ، اۋىل - قىستاقتى گۈلدەن-دىرۋگە بەلسەنە ات سالسۇعا باستايدى .

جۇڭگو علمىدار اكادەمىياسى شىنچياڭ ەكولوگىيا جانە جاعراپيا زەرتتەۋ ورنىنىڭ اعا زەرتتەۋشىسى، شىنچياڭ شىريا ”شول - جايلىم ەكولوگىيالىق جۇيەسى مەملەكەتتىك دالالىق علمي باقلاۋ - زەرتتەۋ پۇنكتىنىڭ باستىعى زىڭ فانچياڭ بىلاي دەدى: زەرتتەۋ پۇنكتى قۇمدى بورانىڭ زىيانىن ساققانۋ جانە ەكو-لوگىيالىق ورتانى قورعاۋدى ماڭغزىدى زەرتتەۋ مازمۇنى ەتىپ كەلەدى، يولاشاقتا علمي زەرتتەۋ — علمىم - تەخنىكالىق قىزمەت وتەۋ — علم جالپىلاستىرۋ تارىيە-سىن باييلانستىرىپ دامتىۋ سىندى قىزمەت ۇلگىسىن ونان ارى كەمەلدەندىرىپ جانە سا-پاللاندىرىپ، علمي زەرتتەۋ ورەسىن ۇز-دىكىسىز جوعارىلاتىپ، علمىم - تەخنىكا جەتىس-تىكتەرىن جاڭغالماۋدى، كادەگە جاراتۋدى جەدەل ىلگەرلەتىپ، كورىكتى شىنچياڭ قۇرد-لىسىنا علمىم - تەخنىكا ترەگىن ازىرلەيدى .

شىنچىكاك ەدارى - دارمەك كاسىبى شەكتى جارنا سەرىكتەستىگى مەملەكەت دارەجە-لى جوعارى، جاڭا تەخنىكالىق كاسپورىن، قازىر كوپتەگەن مەملەكەت جانە اۋتونوميالى رايون دارەجەلى علمىم - تەخنىكادا جاڭالىق اشۋ نۇع-رىن قۇردى. سەرىكتەستىكتىڭ زەرتتەۋ - اشۋ باس بايقلاۋشىسى، پوست دوكتور علمىي زەرتتەۋ قىزمەت پۇنكتىنىڭ جاۋاپتىسى ما شولمىننى ىبلدىردى: پارتيا 20 - قۇرىلتايى رۇحىن دشكەرەلەي ۇيرەنىپ، دايەكتىلەندىرىپ، مەملە-كەت پەن اۋتونوميالى رايوننىڭ جاڭالىق اشۋ سىيانتى ەدارى - دارمەكتەرى بويىنشا كوپتەگەن

پارتيا 20 - قۇرىلتايىنىڭ رۇحىن جايپاي ىشكەرلەي ۇيرەنىپ، ۇگىتەپىك، دايەكتىلەندىرىپىك

(باسى 1 - بەتتە)

جۇڭخۇا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋ، شىنچياڭ ەكونوميكاسىنىڭ جوعارى سايا-لى دامۇىن ىلگەرلەتۋ قاتارلى 19 ارناۋلى تاقىد-رىپتى قامىتىدى. كۇرس وقىتۋشىلارى، نەگىزد-نەن، ورتالىق كومىتەت پارتيا ەكىتەبىنەن (مەملە-كەتتىك اكمىشلىك شۇەيۋان)، جۇڭگو قوعامدىق علمىدار اكادەمىياسىنان، ورتالىق سوتسىيالىزم شۇەيۋاننىان جانە بەيجىڭ داشۋەسىنەن، جۇڭگو خالىق داشۋەسىنەن كەلگەن ايگىلى ماماندار، پروفەسسورلار .

كۇرس يىتتەرنەت جەلىسىندە، يىتتەرنەت جە-لىسىنەن تىس ۇزارا ۇششاستىرىلغان تاسلىمىلەر وتكىزىلدى، يىتتەرنەت جەلىسىندە تىكە تاراتۋ، يىتتەرنەتتىگى يقىلداستىق، نەگىزگى تاقىرىپتىق زەرتتەۋ - تالقى، السى الرىقتان جەتەكتەۋ، مامان-داردىڭ سۇراۋلارعا جاۋاپ بەرۋ، يىتتەرنەت جە-لىسىندە سىناۋ سىياقتى بۇنىدار ورنالاستىرىلدى. جۇمىس ورنىنىداعى قىزمەت مىنىدەتى اۋىر كۇرسانتتاردىڭ ارەدىك ۋاقىستارىنان پايدىالا-نىپ ساياقاتاردىڭ قايتا قويىلمىەن كورىپ، ۇيرەنۋ مەن قىزمەتتىڭ ”ەكەۋىن دە اقساىپاۋىنا“ بولادى .

وسى بىرنەشە كۇنىەن بەرگى كۇرىستان

گە اسىرۋ بولاشاعى شەكىسىز نۇرلى. جاڭا جورىقتا

رايونىمىزداعى جوعارى مەكتەپتەردەگى جاس جوقۇشلار ەرلىكپەن سايىسۋ جانە كۇرس جاساۋ ارقىلى جاڭا داۋىردەگى مەملەكەتتى قۇدىرەتتەن-دىردۋ بورىشىن ارقالاۋعا بەل بۇدى .

وسى ىبر مەزگىلدەردە شىنچياڭ مەدىتسىنا داشۋەسى 1 - كلينىكالىق مەدىتسىنا شۇەيۋانىنىڭ وقۇشىى اباپاكرى ابلەز ۇرۇمچى قالاسىنىڭ تىياششان رايونىنىداعى كەرى قىسمىدى قاتتى گاز-جارعاق تاجىرىيەحاناسىندا ەرىكتى قىزمەت وتە-دى، ار كۇنىگى جۇمىس مىنىدەتى اۋىر بولعاندى-مەن، ول قاشاندا جىگەرلى بولدى. ”باس شۇجى پارتيا 20 - قۇرىلتايى بايانداماسىندا ىبىزدى مۇ-راتى بولپ، جاۋاپكەرىشلىك ارقالاۋعا باتىل، جا-پاعا شىدامدى، كۇرەس جۇرگىزۋگە پەيىلدى جاڭا داۋىردەگى جاقسى جاستار بولۇعا بەل باي-الاۋعا جىگەرلەندىردى، مەن وسى نىساناعا قاراي قۇلىشىپ كەلەمىن ! اباپاكرى بىلاي دەدى: نى-دەتتەن ساققانۋ قىزمەتىنە قاتناسۇم مەدەۋ قىز-مەتكەرى رەتىندە، بورىشىم مەن جاۋاپكەرىشلە-گىمدى اناعۇرلىم يقىنداي ىنۇستى، ەداۋىردىڭ اۋىر جاۋاپكەرىشلىگىن باتىلدىقپەن ارقىلاپ، جاستىق داۋرەنىمدى جايپاي سوتسىيالىستىك وس-زاماندىانغان مەملەكەت قۇرۇدىڭ جالىندى اماليياتى بارىسىندا جايناتا تۇسەمىن .

شىنچياڭ اۋىل شارۋاشلىق كاسىپتىك تەخنىكالىق شۇەيۋانى پارتيا 20 - قۇرىلتايى رۇحى جونىندەگى ۇگىت لەكسىيا ۇيرمەسىن قۇرىپ، پارتيا ساباعى فورماسىندا وقىتۋشى - وقۇشىلارعا ارناۋلى تاقىرىپتىق ۇگىت لەكسىيا ورىستەتتى. مەكتەپ پارتكوم شۇجىىنىڭ ۇگىت لەكسىيا بايانداماسىن تىڭداعاننان كەيىن، حايۋا-نات نىدەتتىنەن ساققانۋ جانە كارانتىن كلاسىنىڭ وقۇشىى يە يانلىڭ پارتيا 20 - قۇرىلتايى بايان-دامامى جونىندە اناعۇرلىم تەرەڭ تۇسىنىككە يە بولدى. ول بىلاي دەدى: مەن باس شۇجىدىڭ پارتيا 20 - قۇرىلتايى بايانداماسىنىداعى جاستارعا تاپسىرعان شىنايى تاپسىرماسىن ەستە بەرىك ساقناپ، مۇرات - سەنىمدى ونان ارى بەكەم-دەپ، ەرلىكپەن سايىسىپ، كۇرەس جاساۋعا بەل بۇىپ، اۋىل شارۋاشلىعى ماماندىق بىلىم-دەرىن ۇيرەنۋدى كۇشەيتىپ، اۋىل شارۋاشلىد-ەي، اۋىل - قىستاق، شارۋالار سىتەرىنە قىزمەت وتەۋ قابىلەتىمدى ۇزدىكىسىز كۇشەيتىپ، اۋىل شارۋاشلىعى بىلىمدەرىن ۇيرەنىپ، اۋىل شارۋا-شىلىعىن قاستىرلەپ، اۋىل شارۋاشلىغىن كۇشەي-تىپ، اۋىل - قىستاقتى گۈلدەندىرىپ، اۋىل - قىستاقتى گىۈلدەندىردۋ سىتراتەگىياسى، شىنچياڭنىڭ اۋىل شارۋاشلىغىن وسزاماناندان-دىردۋ ۇشىن جاستىق اقىل - پاراساتىمدى قوسۇعا كۇش سالامىن .

قاشقار داشۋەسىنىڭ وقۇشىسى دىلنار ەركىن بىلاي دەدى: بۇلجىماستان پارتيانىڭ سوزىنە قۇلاى اسىپ، پارتياعا ىلەسىپ، ەداۋىر قامامىنا تىعىز ەرىپ، قايراتانا ەكىنىدەي ىلگە-رىلەپ، كاسىپ ۇيرەنۋ بارىسىندا ۇز قابىلەتمە-دى ۇزدىكىسىز جوعارىلاتىپ، ۇيرەنۋ جانە تۇرمىس اماليياتى بارىسىندا جاستىقتىڭ جالىنىن قاۋلاىتىپ، ساياقاتستارمەن بىرگە وتباسى - وتان سۇيىسپەندىشلىگىن قويۇلاتۇعا، بورىشتى، جاۋاپ-كەرىشلىكتى اماليياتا ايگىلەۋگە بەل بايىلاپ، باتىل دا سىكەر جاسى ماركىسىزمشى بولۇعا كۇش سالامىن .

قاشقار داشۋەسىنىڭ وقۇشىسى دىلنار ەركىن بىلاي دەدى: بۇلجىماستان پارتيانىڭ سوزىنە قۇلاى اسىپ، پارتياعا ىلەسىپ، ەداۋىر قامامىنا تىعىز ەرىپ، قايراتانا ەكىنىدەي ىلگە-رىلەپ، كاسىپ ۇيرەنۋ بارىسىندا ۇز قابىلەتمە-دى ۇزدىكىسىز جوعارىلاتىپ، ۇيرەنۋ جانە تۇرمىس اماليياتى بارىسىندا جاستىقتىڭ جالىنىن قاۋلاىتىپ، ساياقاتستارمەن بىرگە وتباسى - وتان سۇيىسپەندىشلىگىن قويۇلاتۇعا، بورىشتى، جاۋاپ-كەرىشلىكتى اماليياتا ايگىلەۋگە بەل بايىلاپ، باتىل دا سىكەر جاسى ماركىسىزمشى بولۇعا كۇش سالامىن .

(تلىشى جاۋ شىيا، قاتناسقان تىلىشلەر شىە حۇيبىيان، گاۋ ۋا، شىن زۇشياۋ، جاۋ يۇە، ەرىكتى ەتلىشى لۋي حايشياڭ)

سوك كۇرسانتتار جايپاي مىنالاردى ىبلدىردى: وسى رەتكى كۇرس ەرەكشە ”شول قاندىردى“، پايدالى بولدى، ”نە كەم بولسا سونى تولىقتاۋ، نە سىتەمسە سونى ۇيرەنۋ“ پرىنسىپىن بەينەلەدى، يىتتەرنەتتەگى تىكە تاراتۋ بولغانمەن، نىسانانى دالمە - ەدال كوزدەگەن، نەگىزگى تاقىرىبى يقىن، مازمۇنى باي، ەگجەي - تەگجەيلى تالداۋ جاسالغان، جىىناقى ورنالاستىرىلغان، كۇرس وقىتۋشىلارنىڭ دەڭگەيى جوعارى، نۇرىلىشە تۇرعىدان نازارايانى ىس جۇزىندىك جاعدايمەن باييلانستىرىپ پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ شە-شىمدەرىن، ورنالاستىرۋلارىن تولىق، تەرەڭ-دەي، ويداعىداي ىنۇسىندىردى، كوپشىلىكتىڭ پارتيا 20 - قۇرىلتايىنىڭ رۇحىن گاز - قالىپىندا تولىق تۇسىنۋەن، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شىنچياڭدى باسقارۋ جالپى جوباسىن تولىق، دالمە - ەدال دايەكتىلەندىرىۋەنە، باياندى تىنىش-تىققا ساياپتىن ىنۇبىرلى سىيانتى، نەگىزدىك سىيانتى، ۇزاق بولاشاقتىق سىيانتى قىزمەتتەردى تىڭغىلقتى ىلگەرلەتۋەنە وتە پايدالى ارى ىس تىندىرىپ، ناتىجە جاراتۋ جىگەرىن دە ايرىقشا قاۋلاىتى .

وسى رەتكى كۇرس 11 - ايدىڭ 12 - كۇندە

نە دەيىن جالعاسادى .

سۇ، ەلەكتر ساتىپ الپ بەرۋ سىياقتى قىزمەتتەر وتەدى، ەرلى - زايىپتىلاردىڭ وسىنداي جوعارى ىنەمدى، جاۋاپكەرشلىكپەن نۇرىلىشە تاسلىدە-گى قىزمەت وتەۋلەرى شاعىن اۋماقتى مەيىرگە بولەدى .

”تۇرىعىندارعا قىزمەت وتەۋمەن قاتار، تۇر-عىندار دا ىبىزدى اسەرلەندىردى“. ۇرۇمچى قالالىق جاس ەرىكتىلەر قىزمەت وتەۋ قوعامىنىڭ باس حاتشىسى ۋاڭ يۇڭچياڭ بىلاي دەدى: جۇردا تۇرىغىندار شاعىن اۋماعىنىڭ كىلتىپان شىققان لىفىتىن شۇعىل رەمونتتاۋعا كومەكتەسىپ جۇرگەنىمدە بايقاۋسىزدا بەلىمدى اۋىرتىپ العان بولانىمىن، نىقلاستى تۇرىغىندار مۇنى بىلگەننەن كەيىن دەرەۋ ۇيىندەگى ماقسارى ماين باسقالار ارقىلى ماغان جەتكىزىپ بەردى، ”تۇرىغىنداردىڭ سايەكسەۋى مەن ىنۇسىۋى ىبىزدىڭ ەرىكتىلەر قىزمەت وتەۋىن ويداعىداي سىتتەۋمىزدىڭ كۇش قاينارى“ .

كەزەكتە ۇرۇمچى قالالىق جاس ەرىكتىلەر قىزمەت وتەۋ قوعامىنىڭ 28 ەلەۋمەتتىك يىگىلىك ۇجىمىنىداعى 8000نان استام ەرىكتى تىگۈەلدەي نىدەتتىەن ساققانۋ - تىزگىندەۋ قىزمەتىنە ات سالسىپ، بۇكىل قالادا 10 مىڭنان استام وداق مۇشەسى جاس ەرىكتىد-لەر جىيىنى 10 مېللىيون 60 مىڭ ادام - رەتتەن استام قىزمەت وتەدى .

جاساۋ، بۇقاراعا جەتەكشىلىك ەتۋ، تەخنىكالىق قولداۋ كورسەتۋ سىياقتى جاقناردا شاماسىنىڭ جە-تىسىنشە ارتقىشلىقتارىن ساۋلەلەندىرىپ، ساققانۋ - تىزگىندەۋ جەتىستىگىن ۇزدىكىسىز بەكەمدەۋگە، قامال اۋ شايقاسىنىڭ جەتىستىگىن كەڭەيتۋگە كوپتىڭ اقىل - پاراساتىن، كۇش - قۋانتىن ۇيسى-تىرعانىن كوررۋگە بولادى .

نىدەتكە قارسى اتتانۋدىڭ الدىڭعى شەبىنە بارۋ ارقايبىسى ورنىداردىڭ كادىرلارى جونىنەن الپ ايتقاندا، جوعارى - تومەن ىبر نىيەتە بولا وتىرىپ نىدەتتىەن ساققانۋ - تىزگىندەۋدەن قامال اۋ شايقاسىنىڭ جەڭسىنە قول جەتكىزۋگە دەگەن بەلسەندى ۇن قوسۋى بولۇمەن بىرگە، ونان دا ماڭغزدىسى، بۇقارالىق ۇشيانەن ويدان-عداي ىجۇرىپ، تىڭغىلقتى قىزمەت سىتىلىن شىڭ-داۋدىڭ قاجەتتى تالايى بولماق. نەگىزگى ساتىعا ىنۇسىپ قىزمەت سىتەگەندە بار پەيىلمەن سىتە-گەندە عانا، ماسەلەنى بايقاۋ، ماسەلەنى شەشۋ با-رىسىندا قىزمەت قابىلەتىن جوعارىلاتۇعا بولادى، سوندا عانا نازارايانى امالياتپەن ۇشاستىرۋ بارىسىن-دا يدەيالىق تانىمدى جوعارىلاتۇعا بولادى، سوندا عانا ”خالىقتى وزەك ەتكەن“ دامۋ يدەياسىن ناقتى ورنىندا تياناقتاندىرىپ، پارتيانىڭ خالىق بۇقاراسى-چەن ەتەنە باييلانسىن اناعۇرلىم تىعىز ساققانۋعا بولادى .

كەمەنىڭ كۇشى جەلكەندە، ادامنىڭ كۇشى نىيەتتە. بار پەيىلمەن سىتەپ، باسقالاردىڭ قامىن جەپ، ار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ىنۇسىۋى مەن قول-داۋىنا يە بولساق، نىدەتتىەن ساققانۋ - تىزگىندەۋ-دەن قامال اۋ شايقاسىنىڭ جەڭسىنە ەرتەرەك قول جەتكىزىپ قانا قالماستان، ونان دا ماڭغزدى-سى، بۇقارانى نىتىماقتاستىرىپ، بۇقاراعا سۇيە-نىپ، العا باسۋ جولىمىزداعى تالايى - تالايى قىيىن-دىقتاردى، حاۋىپ - قاتەرلەر مەن بوگەتتەردى جەڭە الامىز .